

Leger må være dagarbeidere med vakt

Leger i sykehus opplever et økende produksjonspress med mer kvelds- og nattarbeid og manglende tid satt av til behandling på dagtid.

Leger i sykehus opplever et økende produksjonspress. Illustrasjonsfoto Colourbox

Trygge vaktordninger er avgjørende for god kvalitet, pasientsikkerhet og legers helse.

– Gode vaktordninger innebærer at man gjør mest mulig for å redusere arbeid på kvelds- og nattetid, og at bare det som er absolutt nødvendig blir gjort på disse tidene av døgnet, sier Torunn Janbu, Legeforeningens president. – Også derfor må leger være dagarbeidere med vakt, understreker hun.

Dette er i tråd med hvordan finske sykehus har innrettet sin arbeidstid. Den finske overlegen Olli Meretoja har påvist betydelige negative effekter av nattarbeid, både på behandlingskvalitet og på legers helse (1). Legeforeningen har brukt hans arbeid som begrunnelse for krav til endringer i arbeidstid og vaktorganisering. I dag setter vernebestemmelsene en grense på 19 timer i strekk for en vakt. Men det forutsettes at vekten skal inneholde muligheter for hvile, ellers må vaktordningen endres.

Legeforeningen fikk i 2008 inn følgende definisjon av vakt i tariffområdet HSH (Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon): «Med vaktarbeid menes arbeid på kvelder, netter og i helger, der diagnostikk og behandling ikke forsvarlig kan utsettes til ordinær arbeidsdag.»

Nå jobbes det med å få inn en tilsvarende bestemmelse i Spekterområdet. Men Spekter har sagt nei i alle tidligere forhandlinger. De vil heller ikke la leger som av forskjellige grunner har valgt å jobbe kun etter arbeidsmiljøloven, få anledning til å jobbe etter loven under vakter. Da er argumentet at alle legene på avdelingen må gå de lange vaktene.

– For å hindre at leger jobber for lenge i strekk, må leger sikres hvile etter vakt.

Vikarer må brukes i ferier, og lengden på vekten bør reduseres ved arbeidsintensive sykehus, sier Janbu.

Vil skape behov for flere sykehusleger

– Arbeidstid har i utgangspunktet ikke vært tema i forhandlingene i år. I Dagens Næringsliv 9. juni ser det ut som arbeidsgiver mener at de kan drive sykehusene uten at legene har unntak fra Arbeidsmiljøloven (2). Det vil vi selvsagt gjerne diskutere, men det har de aldri krevd før. Det vil skape behov for mange flere leger på sykehusene for å få vaktordninger og arbeidet ellers til å «gå rundt», sier Legeforeningens president.

Legeforeningen registrerer at det også vil være i strid med samhandlingsreformens intensjoner om færre leger til sykehus og flere til primærhelsetjenesten. – Samtidig øker nå ventetidene, og vi er interessert i å høre med arbeidsgiver hvordan de tenker seg at dette skal fungere, sier hun.

Sykehusenes utfordringer kan ikke løses med styring og pålegg fra arbeidsgiver.

– Partene må samarbeide for å oppnå tryggede vaktordninger og bedre arbeidstidsorganisering, sier Torunn Janbu.

Knut E. Braaten

knut.braaten@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Litteratur

1. Andersen, E.J. Helseeffekter av lange arbeidsskift og nattarbeid. Tidsskr Nor Lægeforen 2006; 126: 2170
2. Haug AK, Solberg RM. Slåss for tillegget. Dagens Næringsliv 9.6. 2010.

MEDLEMSTILBUD

Legeforeningen har etablert en rekke gode ordninger som medlemmene har behov for i sin yrkesutøvelse. I denne spalten vil du i hver utgave av Tidsskriftet få informasjon om de forskjellige ordningene som tilbys Legeforeningens medlemmer.

Lånefond for privat praksis

Fondets formål er å yte lån til leger som skal etablere privat legepraksis og til leger som skal utvide, flytte eller foreta påkostninger i en etablert praksis.

Les mer: www.legeforeningen.no/id/1994.0

Bank- og forsikringsavtale

Legeforeningen har sammen med de andre akademikerforeningene nylig fornyet samarbeidsavtalen med DnB NOR-konsernet for fem nye år.

Les mer om avtalen: www.legeforeningen.no/id/271.0

Støttekollegaordningen

Legeforeningen har etablert et kollegialt støttetilbud i alle landets fylker. Støttekollegene har erfaring med å gi råd og støtte ved problemstillinger som høyt arbeidspress/overbelastning, sykdom hos leger, utbrenthet, personlige kriser, misbruksproblemer, vanskelige arbeidsforhold, klagesaker mot leger og negativ medieeksponering.

Les mer om ordningen: www.legeforeningen.no/id/147893.0

Juridisk bistand og rettshjelpsordningen

Medlemmer i Legeforeningen har mulighet til å få juridisk bistand i saker som angår virksomheten som lege. Bistand gis som hovedregel gjennom en av sekretariatets advokater/jurister som har kompetanse innen de aller fleste rettsområder som leger i sin yrkesutøvelse har behov for.

Les mer om ordningen: www.legeforeningen.no/id/7989

Ansvarsforsikring 2010

Alle medlemmer har anledning til å tegne ansvarsforsikring gjennom Legeforeningen. Legeforeningen anbefaler medlemmene å ha denne forsikringen som et tillegg til den forsikringsordningen som følger av ordningene i Norsk pasientskadeerstatning (NPE).

Les mer om ansvarsforsikringsordningen: www.legeforeningen.no/id/134935.0

Identitetskort for leger

Leger med godkjent autorisasjon (ikke midlertidig) kan bestille ID-kort for leger. Søknadsskjemaet kan lastes ned fra Legeforeningens Internett-sider, eller det kan tilsendes ved henvendelse til Legeforeningens sentralbord, tlf. 23 10 90 00 eller e-post legeforeningen@legeforeningen.no. Identitetskortet sendes innen to uker etter mottatt søknad. Det koster 200 kroner.